

HRVATSKO ARHIVISTIČKO DRUŠTVO
RADNI MATERIJAL SEKCIJE ZA ZAKONODAVSTVO
- PRILOG ZA JAVNU UNUTARSTRUČNU RASPRAVU PRIJEDLOGA
IZMJENA I DOPUNA ZAKONA O ARHIVSKOM GRADIVU I ARHIVIMA

Opće napomene:

- U Zakonu, Pravilnicima, Popisima gradiva, nedosljedno se koriste pojmovi: Arhivsko gradivo/ Arhivsko i registraturno gradivo/ Registraturno gradivo. To kod donošenja novog zakona i podzakonskih akata, ili kod njihove izmjene i dopune, treba uzeti u obzir.
- Zakonom treba regulirati dugoročno očuvanje elektroničkog gradiva; mjesto pohrane i kontrole. /Obrazloženje: Ovo je prigoda i da se zakonski regulira pohranu, korištenje i upravljanje digitalnim i digitaliziranim javnim arhivskim gradivom, napose kada tu uslugu ne pružaju nadležni državni arhivi, već privatni pružatelji usluga. Treba vidjeti u koju bi se skupinu članaka ta odredba mogla smjestiti ili bi čak odredbe koje se tiču digitalnog i digitaliziranog javnog arhivskog gradiva trebalo svrstati u zasebnu skupinu. Naime, usluge digitalizacije, te pohrane, obrade i davanja na korištenje digitalnog i digitaliziranog arhivskog gradiva mogu pružati i privatne tvrtke, a da uopće nije zakonski regulirano pitanje prava vlasništva nad digitalnim snimkama, online pomagalima, bazama podataka, itd. Naravno, ta se pitanja mogu regulirati i ugovorima između pružatelja usluga i ustanova, odnosno Ministarstva kulture. No, budući da se ipak radi o javnom arhivskom gradivu, toj je regulativi svakako mjesto u ovom zakonu. Logično je da sva prava na digitalizirano javno gradivo, kao i evidencije, baze podataka (naročito one koje su popunjavali djelatnici arhiva) trebaju pripasti ili nadležnim arhivima ili se to pitanje treba riješiti na neki drugi prihvatljiv način, ali nikako se ne bismo smjeli dovesti u situaciju da digitalizirano gradivo, uključujući i navedene evidencije, pripadnu privatnim pružateljima usluga.
- Kroz arhivski zakon treba omogućiti javnoj arhivskoj službi utjecaj na oblikovanje i primjenu Uredbe o uredskom poslovanju. Njezina se primjena izravno reflektira na nastanak, odlaganja i korištenje gradiva kod stvaratelja/imatelja, napose u području državne, područne i lokalne uprave i samouprave, u školstvu i javnim ustanovama. Njezina nedosljedna primjena kod mnogih stvaratelja posljedično se odražava na stanje, poredak i sređenost gradiva koje će biti preuzimano u arhive.
- Prikladno bi bilo u dogledno vrijeme, ali samo na temelju dobre pripreme i kvalitetne javne rasprave, donijeti potpuno novi Zakon koji bi u cijelosti bio sukladan kako EU pravnoj stečevini tako i specifičnostima koje ima RH. U pitanju je „stručni „ zakon koji mora biti u funkciji države kao javnog servisa građana, ali i u funkciji cjelovite zaštite i očuvanja memorije u duhu strategije hrvatskog sveobuhvatnog arhiva.

<p>ZAKON O ARHIVSKOM GRADIVU I ARHIVIMA NN 105/97. TE IZMJENE I DOPUNE NN 64/00 I 65/09</p>	<p>PRIMJEDBE I PRIJEDLOZI zaprimljeni do 23. travnja 2013. i obrađeni na sastanku sekcije 24. travnja 2013.</p>	<p>OBRAZLOŽENJE</p>
<p>I. OPĆE ODREDBE</p> <p>Članak 1.</p> <p>Ovim se Zakonom uređuju: zaštita i uvjeti korištenja, čuvanje, uporaba i obrada arhivskoga gradiva, javna arhivska služba, te nadležnosti i zadaće arhiva.</p>		
<p>Članak 2.</p> <p>Arhivsko je gradivo od interesa za Republiku Hrvatsku i ima njezinu osobitu zaštitu.</p> <p>Arhivsko i registraturno gradivo zaštićeno je bez obzira na to u čijem je vlasništvu ili posjedu, odnosno kod koga se nalazi, te je li registrirano ili evidentirano.</p> <p>Na zaštitu arhivskoga gradiva primjenjuju se i propisi o zaštiti kulturnih dobara.</p>		
<p>Članak 3.</p> <p>Arhivsko su gradivo zapisi ili dokumenti koji su nastali djelovanjem pravnih ili fizičkih</p>		

<p>osoba u obavljanju njihove djelatnosti, a od trajnog su značenja za kulturu, povijest i druge znanosti, bez obzira na mjesto i vrijeme njihova nastanka, neovisno o obliku i tvarnom nosaču na kojem su sačuvani.</p> <p>Zapisi ili dokumenti poglavito su spisi, isprave, pomoćne uredske i poslovne knjige, kartoteke, karte, nacrti, crteži, plakati, tiskovnice, slikopisi, pokretne slike (filmovi i videozapisi), zvučni zapisi, mikrooblici, strojnočitljivi zapisi, datoteke, uključujući i programe i pomagala za njihovo korištenje.</p> <p>Arhivsko gradivo nastaje odabiranjem iz registraturnoga gradiva.</p> <p>Registraturno gradivo jest cjelina zapisa ili dokumenata nastalih ili primljenih djelovanjem i radom pojedine pravne ili fizičke osobe.</p> <p>Registraturno gradivo smatra se arhivskim gradivom u nastajanju, te se glede njegove zaštite primjenjuju odredbe ovoga Zakona i drugih propisa koji se odnose na arhivsko gradivo.</p> <p>Imateljima arhivskoga i registraturnoga gradiva smatraju se pravne i fizičke osobe koje su vlasnici ili posjednici gradiva, koje njime</p>		
--	--	--

<p>upravljaju ili ga drže s bilo kojega naslova.</p> <p>Stvarateljima arhivskoga i registraturnoga gradiva smatraju se pravne ili fizičke osobe čijim djelovanjem i radom ono nastaje.</p> <p>Arhivi su ustanove za čuvanje, zaštitu, obradu i korištenje arhivskoga gradiva koje mogu biti javne i privatne.</p> <p>Pismohrana je ustrojstvena jedinica u kojoj se odlaže i čuva arhivsko, odnosno registraturno gradivo do predaje nadležnom arhivu.</p> <p>Odabiranje arhivskog gradiva je postupak kojim se iz registraturnog gradiva na temelju utvrđenih propisa odabire arhivsko gradivo.</p>		
<p>Članak 4.</p> <p>Arhivsko gradivo nastalo djelovanjem i radom pojedine pravne ili fizičke osobe čini cjelinu (arhivski fond) i u načelu se ne može dijeliti.</p> <p>Registraturno gradivo može se dijeliti ili spajati zbog promjene unutarnjeg ustrojstva stvaratelja, prenošenja dijela ili svih njegovih poslova na drugog stvaratelja, zbog preuzimanja dijela ili svih poslova drugog stvaratelja, a uz prethodno pribavljeno mišljenje nadležnoga državnog arhiva.</p>		

<p>Tijelo ili osoba koja donosi odluku o podjeli ili spajanju registraturnoga gradiva dužna je utvrditi imatelja za svaki dio ovako podijeljenoga ili spojenoga gradiva. U slučaju sumnje je li neko gradivo arhivsko, muzejsko ili knjižnično, odlučuje ministar kulture.</p>		
<p style="text-align: center;">II. JAVNO ARHIVSKO I REGISTRATURNNO GRADIVO</p> <p style="text-align: center;">Članak 5.</p> <p>Javnim arhivskim ili registraturnim gradivom smatra se gradivo nastalo djelovanjem i radom tijela državne vlasti, tijela jedinica lokalne samouprave i uprave, javnih ustanova i javnih poduzeća, trgovačkih društava koja su nastala iz bivših javnih poduzeća, javnih bilježnika i drugih osoba koje obavljaju javnu službu ili imaju javne ovlasti (dalje: stvaratelji javnoga arhivskog i registraturnog gradiva).</p> <p>Stvaratelji javnoga arhivskog i registraturnoga gradiva dužni su o svom osnivanju, te o promjeni statusa i ustrojstva izvijestiti nadležni državni arhiv radi davanja mišljenja o postupanju s gradivom.</p> <p>Nadležni državni arhiv utvrđuje popis stvaratelja i imatelja javnoga arhivskog i</p>		

registraturnoga gradiva na području svoga djelovanja.		
<p>Članak 6.</p> <p>Javno arhivsko i registraturno gradivo je neotuđivo.</p>		
<p><i>1. Obveze stvaratelja i imatelja</i></p> <p>Članak 7.</p> <p>Stvaratelji i imatelji javnoga arhivskog i registraturnoga gradiva dužni su:</p> <ul style="list-style-type: none">- savjesno ga čuvati u sređenom stanju i osiguravati od oštećenja do predaje nadležnom arhivu,- dostavljati na zahtjev nadležnoga državnog arhiva popis gradiva i javljati sve promjene u svezi s njim,- pribavljati mišljenje nadležnoga državnog arhiva prije poduzimanja mjera koje se odnose na njihovo gradivo,- redovito odabirati arhivsko gradivo iz registraturnoga gradiva,- omogućiti ovlaštenim djelatnicima		

<p>nadležnoga državnog arhiva obavljanje stručnog nadzora nad čuvanjem njihova gradiva,</p> <p>- pridržavati se uputa nadležnoga državnog arhiva glede zaštite gradiva.</p> <p>Stvaratelji i imatelji javnoga registraturnoga gradiva dužni su, i nakon što je arhivsko gradivo odabrano, osigurati čuvanje onoga registraturnog gradiva u kojemu još nisu protekli rokovi čuvanja.</p>		
<p style="text-align: center;">Članak 8.</p> <p>Stvaratelji i imatelji javnoga arhivskog i registraturnoga gradiva obvezni su osigurati primjeren prostor i opremu za smještaj i zaštitu gradiva.</p> <p>Stvaratelji i imatelji javnoga arhivskog i registraturnoga gradiva dužni su odrediti djelatnika odgovornoga za rad pismohrane, a po potrebi i djelatnika u pismohrani.</p> <p>Djelatnici u pismohrani moraju imati najmanje srednju stručnu spremu i položen stručni ispit za djelatnika u pismohranama.</p> <p>Ministar kulture donosi na prijedlog Hrvatskoga državnog arhiva Pravilnik o zaštiti</p>	<p>Treba razmotriti mogućnosti osnivanja specijalnih arhiva umjesto pismohrana u onim slučajevima kad na to upućuje količina, vrsta i vrijednost gradiva pojedinih značajnih stvaratelja i imatelja javnoga gradiva. (Sekcija, sastanak 24. travnja 2013.)</p> <p>Srednju stručnu spremu zahtijevati za tehničara u pismohrani, a magisterij za arhivista u pismohrani. (Pojedinačni prijedlog, podaci poznati Sekciji)</p>	<p>U duhu strategije „records continuuma“ kod velikih i složenih pismohrana treba omogućiti ekvivalent znanja i zvanja s djelatnicima u arhivu. (Pojedinačni prijedlog, podaci poznati Sekciji)</p>

<p>i čuvanju arhivskoga i registraturnoga gradiva izvan arhiva i Pravilnik o stručnom usavršavanju i provjeri stručne osposobljenosti djelatnika u pismohranama.</p>		
<p>Članak 9.</p> <p>Ako imatelj javnoga arhivskog i registraturnog gradiva čuva gradivo nemarno ili nestručno, te postoji opasnost da ono bude oštećeno ili uništeno, nadležni će mu državni arhiv rješenjem naložiti da u ostavljenom roku provede mjere njegova sređivanja, popisivanja ili tvarne zaštite.</p> <p>Ako istekom ostavljenoga roka imatelj ne provede naložene mjere, to će rješenje izvršiti nadležni državni arhiv na trošak imatelja.</p> <p>Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka, žalba se podnosi Ministarstvu kulture. Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.</p>		
<p>Članak 10.</p> <p>Tijelo koje donese odluku o prestanku rada stvaratelja, odnosno imatelja javnoga</p>		

<p>arhivskog i registraturnoga gradiva, dužno je odrediti novu pravnu osobu kao imatelja toga gradiva ili donijeti odluku o predaji gradiva nadležnom arhivu.</p> <p>Tijelo, iz stavka 1. ovoga članka, dužno je obavijestiti nadležni državni arhiv o novom smještaju gradiva.</p>		
<p style="text-align: center;"><i>2. Odabiranje</i></p> <p style="text-align: center;">Članak 11.</p> <p>Stvaratelji i imatelji javnoga registraturnog gradiva redovito, po isteku roka za čuvanje određene vrste gradiva, odabiru iz njega arhivsko gradivo, prema uputama i uz odobrenje nadležnog arhiva.</p> <p>Odabiranje se obavlja prema popisima što ih utvrđuju nadležni arhiv i imatelj.</p>		
<p style="text-align: center;">Članak 12.</p> <p>Postupak odabiranja arhivskoga gradiva, kao i potanji propisi o mjerilima, načinu vrednovanja, izradi popisa gradiva s rokovima čuvanja, redovnom provođenju i postupku odabiranja, utvrđuju se posebnim pravilnikom što ga donosi ministar kulture na prijedlog Hrvatskoga državnog arhiva.</p>	<p>U novom Pravilniku treba razriješiti problem praktičnog nerazumijevanja istovrsnog termina POPIS kada se on koristi u različitim sintagmama i značenjima: popis gradiva, opći popis, granski popis, poseban popis. (Pojedinačni prijedlog, podaci poznati Sekciji)</p>	

<p style="text-align: center;">Članak 13.</p> <p>Stvaratelji i imatelji dužni su, nakon odabiranja, uništiti neodabrano (izlučeno) registraturno gradivo kojemu su protekli rokovi čuvanja. Pri uništavanju moraju se poduzeti mjere zaštite tajnosti podataka koji bi mogli povrijediti javni probitak ili probitak građana.</p>		
<p style="text-align: center;"><i>3. Predaja arhivskoga gradiva arhivu</i></p> <p style="text-align: center;">Članak 14.</p> <p>Javno arhivsko gradivo predaje se nadležnom arhivu u roku koji u pravilu ne može biti dulji od 30 godina od njegova nastanka.</p> <p>Prije predaje nadležnom arhivu, stvaratelji, odnosno imatelji, dužni su obaviti odabiranje i sređivanje gradiva.</p> <p>Gradivo se može predati nadležnom arhivu i prije isteka roka iz stavka 1. ovoga članka, ako se o tome sporazume imatelj i nadležni arhiv, ili ako je to nužno radi zaštite gradiva.</p> <p>Ako je gradivo i nakon isteka roka iz stavka 1. ovoga članka potrebno u redovitom poslovanju, stvaratelj će, odnosno imatelj, i</p>	<p>U st. 1. izmjeniti u: ne može biti <u>kraći</u> od 30 godina (Pojedinačni prijedlog, podaci poznati Sekciji)</p>	

<p>nadležni arhiv, utvrditi popis takvoga gradiva i odrediti rok u kojem će se ono predati arhivu.</p> <p>Obveza predaje odnosi se i na gradivo koje sadrži osobne podatke, kao i gradivo za koje je utvrđen stupanj tajnosti određen zakonom ili općim propisima o čuvanju tajnosti. Prigodom predaje arhivu, takvo se gradivo obvezno posebno označuje u popisu i navodi se rok dostupnosti javnosti.</p>	<p>U st. 5. definirati obvezu deklasifikacije tajnosti prije predaje gradiva u arhiv, odnosno pravo deklasifikacije prenijeti na arhiv kao novog vlasnika gradiva. (Sekcija, 24. travnja 2013.)</p>	<p>U praksi se pojavljuju poteškoće oko deklasifikacije dokumenata kada stvaratelj više „de iure“ ne postoji. S tim je pitanjem usko povezana dostupnost takvog arhivskog gradiva i odobravanje njegovog korištenja.</p>
<p>Članak 15.</p> <p>Stvaratelji i imatelji javnoga arhivskog i registraturnoga gradiva dužni su ga predati nadležnom arhivu u izvorniku, sređeno, označeno, popisano, u zaokruženim cjelinama te tehnički opremljeno, u skladu s Pravilnikom o predaji arhivskoga gradiva arhivima.</p> <p>Pravilnik o predaji arhivskoga gradiva arhivima donosi ministar kulture na prijedlog Hrvatskog državnog arhiva.</p> <p>Arhiv će preuzeti gradivo i ako nisu zadovoljeni uvjeti iz ovoga članka, ako je to nužno radi zaštite i spašavanja gradiva od oštećenja ili uništenja.</p> <p>Troškove predaje, uključujući sređivanje i izradu popisa, ukoliko ono nije ranije</p>		

<p>provedeno, snosi imatelj arhivskoga gradiva.</p>		
<p>Članak 16.</p> <p>Proizvođači filmova namijenjenih javnome prikazivanju, bez obzira u kojoj su tehnici filmovi snimljeni, dužni su u prvoj godini prikazivanja filma predati Hrvatskom državnom arhivu jednu nekorištenu kopiju svakoga proizvedenog filma s odgovarajućom dokumentacijom (scenarij, knjiga snimanja, ispis dijaloga, plakat i izbor fotografija).</p> <p>Godinu dana nakon snimanja filma proizvođač je obvezan predati na trajno čuvanje izvorno gradivo snimljenoga filma (originalni negativni slike i tona).</p> <p>Uvoznici filmova obvezni su po isteku licence filma predati Hrvatskom državnom arhivu najbolju kopiju svakoga filma, uvezenoga za javno prikazivanje.</p> <p>Uvoznici videokazeta obvezni su predati Hrvatskom državnom arhivu na trajno čuvanje po jednu kopiju svakoga uvezenog filma.</p>	<p>Taj članak u cijelosti treba konceptualno promijeniti i uskladiti s odgovarajućim zakonima (Sekcija, na sjednici 24. travnja 2013.)</p> <p>Umjesto „uvoznici videokazeta“ primjerenije bi bilo kao i u prethodnom stavku „uvoznici filmova“. (Pojedinačni prijedlog, podaci poznati Sekciji)</p>	<p>U pitanju su autorska prava i usklađenje s EU legislativom.</p> <p>Danas su u opticaju ponajmanje videokazete kao mediji, već u pravilu filmovi na diskovima u DVD i Blue-Ray formatu. Kako bi se izbjegla potreba da se sa svakom novom tehnologijom mijenja ovaj stavak, možda bi bilo bolje poslužiti se nekim općenitijim izrazom ili frazom.</p>
<p>Članak 17.</p> <p>Ako osoba iz članka 15. i 16. ovoga Zakona ne ispuni utvrđene obveze, nadležni arhiv donijet</p>		

<p>će rješenje o odabiranju, sređivanju i predaji gradiva i izvršiti ga na trošak imatelja.</p> <p>Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka žalba se podnosi Ministarstvu kulture. Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.</p>		
<p><i>4. Korištenje javnoga arhivskog gradiva u arhivima</i></p> <p>Članak 18.</p> <p>Pravo na korištenje javnoga arhivskog gradiva imaju svi korisnici pod jednakim uvjetima.</p>		
<p>Članak 19.</p> <p>Javno arhivsko gradivo u arhivima daje se na korištenje u službene svrhe, za znanstveno istraživanje i u publicističke svrhe, za potrebe nastave, za izložbe i objavljivanje, radi ostvarenja ili zaštite osobnih prava i u druge opravdane svrhe.</p> <p>Na korištenje privatnoga arhivskog gradiva u arhivima primjenjuju se odredbe o korištenju javnoga arhivskog gradiva, ako zakonom ili drugim propisom nije drukčije uređeno ili ako nije drukčije utanačeno u ugovoru, odnosno ispravi o predaji gradiva u arhivu.</p>		

<p>u članku 19. stavku 2. na kraju teksta predzadnja riječ: »u« se briše. (izmjene zakona 2000.)</p>		
<p>Članak 20.</p> <p>Javno arhivsko gradivo u pravilu je dostupno za korištenje 30 godina nakon nastanka.</p> <p>Arhivsko je gradivo dostupno za korištenje i prije isteka roka od 30 godina, ako je od nastanka namijenjeno javnosti ili ako to odobri stvaratelj.</p> <p>Arhivsko i registraturno gradivo koje sadrži podatke što se odnose na obranu, međunarodne odnose i na poslove nacionalne sigurnosti, uključujući one za održavanje reda i mira, te na gospodarske interese države, a čijim bi objavljivanjem nastupile štetne posljedice za nacionalnu sigurnost ili nacionalni interes Republike Hrvatske, dostupno je za korištenje po isteku od 50 godina od njegova nastanka, ako posebnim propisom nije drukčije određeno.</p>	<p>Treba precizirati. (Sekcija, 23. travnja 2013.)</p> <p>U stavku 2. bi možda trebalo dodati da isto može odobriti i pravni sljednik stvaratelja. (Pojedinačni prijedlog, podaci poznati Sekciji) odnosno sam arhiv (Sekcija, 23. travnja 2013.).</p>	<p>Redovita dostupnost, njezine iznimke i njezina ograničenja su vrlo osjetljiva pitanja.</p> <p>Naime, u praksi mnogo je slučajeva da su pojedina upravna i pravosudna tijela i druge institucije kao pravni sljednici tijela i institucija iz razdoblja SFRJ preuzeli na upravljanje registraturno gradivo svojih prednika te su ga koristili u svome radu kao operativni materijal. To je gradivo u arhive nerijetko dolazilo kao dio registrature aktivnih stvaratelja.</p>
<p>Članak 21.</p>		

<p>Javno arhivsko gradivo koje se odnosi na osobne podatke (matice, liječnička dokumentacija, osobni dosjei, sudski, porezni, financijski i sl.) dostupno je za korištenje 70 godina nakon svoga nastanka, odnosno 100 godina od rođenja osobe na koju se odnosi.</p> <p>Arhivsko gradivo iz stavka 1. ovoga članka može se koristiti i prije predviđenoga roka, ako je od nastanka namijenjeno javnosti ili ako na to pristane osoba na koju se ono odnosi, odnosno njezin bračni drug, djeca ili roditelji poslije njezine smrti.</p> <p>Kod predaje arhivu javnoga arhivskog gradiva navedenog u članku 20. stavku 3. ovoga Zakona i u stavku 1. ovoga članka, u primopredajnom se zapisniku obvezno utvrđuju rokovi dostupnosti.</p>		
<p>Članak 22.</p> <p>Ukoliko znanstveni razlozi zahtijevaju korištenje arhivskoga gradiva prije isteka predviđenoga roka, ravnatelj arhiva može odobriti korištenje toga gradiva iako se nisu stekli uvjeti iz članka 20. i 21. ovoga Zakona, na način i pod uvjetima koji jamče zaštitu javnih probitaka, odnosno privatnosti, prava i probitaka treće osobe, a uz obvezno prethodno</p>	<p>Ovdje bi iza riječi „stvaratelji“ trebalo dodati „i njihovi pravni sljednici“. (Pojedinačni prijedlog, podaci poznati Sekciji)</p>	<p>Povezano s izmjenama članka 20 prema gore navedenom obrazloženju.</p>

<p>pribavljeno mišljenje Hrvatskog arhivskog vijeća.</p> <p>Javno arhivsko gradivo mogu koristiti bez ograničenja stvaratelji čijom je djelatnošću i radom ono nastalo, u svrhe radi kojih je nastalo, odnosno kojima je služilo.</p>		
<p>Članak 23.</p> <p>Na korištenje se u načelu daju snimci arhivskoga gradiva.</p> <p>Dokumente, potrebne u službene svrhe, arhivi u načelu daju na korištenje u obliku ovjerovljena preslika.</p> <p>Iznimno se državnim tijelima može posuditi izvorno arhivsko gradivo, ali na određeno vrijeme i uz uvjet da se na trošak toga tijela prethodno izradi zaštitni preslik.</p> <p>Iznimno, izvorno arhivsko gradivo može se dati na korištenje ako ne postoje snimci toga gradiva ili ako to zahtijeva znanstvena metoda rada.</p> <p>Arhivsko gradivo može se koristiti za izložbe izvan arhiva, ukoliko su osigurani uvjeti za njegovu zaštitu i sigurnost i uz obvezu da se zaštitno snimi o trošku posuditelja, prije</p>		

predaje.		
<p>Članak 24.</p> <p>Korištenje arhivskoga gradiva i obavijesnih pomagala u arhivima besplatno je. Za izradu preslika ili posebne tehničke opreme, arhivu se plaća naknada.</p> <p>Za korištenje arhivskoga gradiva u svrhu promidžbe, stjecanja dobiti, za umnažanje ili za objavljivanje reprodukcija zapisa, potrebno je posebno odobrenje nadležnog arhiva.</p> <p>Za korištenje gradiva prema stavku 1. i 2. ovoga članka arhivu se plaća naknada utvrđena Pravilnikom o korištenju arhivskoga gradiva.</p>	<p>Bilo bi dobro drugačijim izborom riječi ili drugačijom formulacijom stavaka ovaj članak učiniti jasnijim. Osim toga, treba promisliti je li nužno sadržaj prvoga stavka mijenjati s obzirom na činjenicu da se i izdavanje gradiva i njegovo korištenje u čitaonici u praksi ipak naplaćuje. Moj osobni stav ide u smjeru da ne bi trebalo mijenjati članak, već praksu. (Pojedinačni prijedlog, podaci poznati Sekciji)</p>	<p>S obzirom na naplatu za korištenje gradiva stavci 1 i 3 su u određenoj koliziji.</p>
<p>Članak 25.</p> <p>Odobrenje za korištenje javnoga arhivskog gradiva daje ravnatelj arhiva.</p> <p>U slučaju odbijanja zahtjeva za korištenje arhivskoga gradiva donosi se rješenje.</p> <p>Žalba na rješenje iz stavka 2. ovoga članka podnosi se Ministarstvu kulture.</p>		
Članak 26.		

<p>Način, uvjeti i postupak korištenja javnoga arhivskog gradiva, te izrada preslika i ovjerenih prijepisa utvrđuju se Pravilnikom o korištenju arhivskoga gradiva što ga donosi ministar kulture na prijedlog Hrvatskoga državnog arhiva.</p>		
<p>Članak 27.</p> <p>Za svaku štetu i povredu nečijega prava učinjenu korištenjem arhivskoga gradiva odgovara osoba kojoj je odobreno korištenje gradiva.</p>		
<p>Članak 28.</p> <p>Izvorno arhivsko gradivo može se iznijeti u inozemstvo u svrhu izlaganja, ekspertize ili provođenja mjera zaštite, uz odobrenje koje rješenjem daje ministar kulture. U rješenju se određuje rok u kojem arhivsko gradivo mora biti vraćeno u zemlju, a mogu se odrediti i drugi uvjeti.</p> <p>Prije iznošenja iz zemlje obvezno je gradivo zaštitno snimiti.</p>		
<p>III. PRIVATNO ARHIVSKO GRADIVO</p> <p>Članak 29.</p>		

<p>Privatnim arhivskim gradivom smatra se arhivsko gradivo nastalo djelovanjem privatnih pravnih i fizičkih osoba, ukoliko nije nastalo u obavljanju javnih ovlasti ili u obavljanju javne službe i ako nije u državnom vlasništvu.</p>		
<p>Članak 30.</p> <p>Hrvatski državni arhiv utvrđuje popis imatelja arhivskoga gradiva u privatnom vlasništvu za koje po svojoj stručnoj ocjeni utvrdi da je od interesa za državu.</p>		
<p>Članak 31.</p> <p>Privatno arhivsko gradivo upisuje se u Upisnik vlasnika privatnoga arhivskog gradiva.</p> <p>Upisnik iz stavka 1. ovoga članka vodi Hrvatski državni arhiv i u njega se unose sljedeći podaci:</p> <ul style="list-style-type: none">- ime, prezime i prebivalište vlasnika, te JMBG,- osnovni podaci o stvaratelju arhivskoga gradiva,- kratki opis sadržaja, vremenski raspon i		

<p>količina gradiva,</p> <p>- datum upisa, te broj i nadnevak rješenja o proglašenju gradiva dijelom spomeničke baštine.</p> <p>u članku 31. stavku 2. podstavak 1. mijenja se i glasi:</p> <p>»– tvrtka i sjedište, odnosno ime, prezime i prebivalište vlasnika, te ime, prezime i prebivalište odgovorne osobe,« (izmjene zakona 2009.)</p>		
<p><i>1. Obveze imatelja privatnoga arhivskog gradiva</i></p> <p>Članak 32.</p> <p>Na stvaratelje i imatelje privatnoga arhivskog gradiva na odgovarajući se način primjenjuju odredbe ovoga Zakona o javnom arhivskom gradivu, osim ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.</p>		
<p>Članak 33.</p> <p>Imatelji privatnoga arhivskog gradiva koji iz bilo koje osnove čuvaju arhivsko gradivo ili pojedinačne dokumente trajne vrijednosti, obavezni su:</p>		

<p>- obavijestiti nadležni državni arhiv o posjedovanju gradiva,</p> <p>- čuvati gradivo i poduzimati mjere potrebne za njegovo sigurno čuvanje i zaštitu,</p> <p>- srediti gradivo i izraditi popis,</p> <p>- dopustiti ovlaštenoj osobi nadležnoga državnog arhiva da pregleda gradivo i po potrebi provede sigurnosno snimanje.</p> <p>Ukoliko imatelj privatnoga arhivskog gradiva nije u mogućnosti srediti gradivo i izraditi popis, dužan je dopustiti nadležnom državnom arhivu da to učini o svom trošku.</p>		
<p>Članak 34.</p> <p>Ako imatelj privatnoga arhivskog gradiva nemarno ili nestručno čuva gradivo, tako da postoji opasnost da ono bude oštećeno ili uništeno, pa ni nakon opomene nadležnoga državnog arhiva u ostavljenom roku ne osigura uvjete za pravilno čuvanje i stručno održavanje arhivskoga gradiva, nadležni državni arhiv može rješenjem odrediti da se arhivsko gradivo preda arhivu na čuvanje dok imatelj ne dokaže da je osigurao propisane uvjete, i to rješenje izvršiti.</p>		

<p>Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka žalba se podnosi Ministarstvu kulture. Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.</p>		
<p>Članak 35.</p> <p>Vlasnik privatnoga arhivskog gradiva može ga pohraniti, darovati ili prodati državnom arhivu.</p> <p>Privatno arhivsko gradivo koje pohranom, darovanjem ili kupnjom dođe u posjed državnoga arhiva, pristupačno je za korištenje pod uvjetima i na način koji vrijede za javno arhivsko gradivo, ako nije drukčije utanačeno u ugovoru, odnosno u ispravi o predaji gradiva državnom arhivu.</p> <p>Vlasnik, koji je gradivo pohranio u državnom arhivu, zadržava sva prava na gradivo ako ugovorom o pohrani nije drukčije određeno.</p>		
<p><i>2. Promet privatnim arhivskim gradivom</i></p> <p>Članak 36.</p> <p>Državni arhivi imaju pravo prvokupa arhivskoga gradiva u privatnome vlasništvu.</p> <p>Vlasnici privatnoga arhivskog gradiva koji</p>		

<p>žele prodati svoje arhivsko gradivo, dužni su ga najprije ponuditi nadležnom državnom arhivu na čijem području imaju svoje sjedište, odnosno prebivalište. U ponudi moraju navesti cijenu i druge uvjete prodaje.</p> <p>Nadležni državni arhiv koji ne želi koristiti svoje pravo prvokupa dužan je u roku od 30 dana od dana prijama ponude, o ponudi izvijestiti Hrvatski državni arhiv, koji se u roku od narednih 30 dana mora očitovati o ponudi.</p> <p>Ukoliko ponuda ne bude prihvaćena u roku od 60 dana od njene predaje nadležnom državnom arhivu, vlasnik može svoje arhivsko gradivo prodati drugoj pravnoj ili fizičkoj osobi, uz cijenu koja nije niža od cijene navedene u ponudi nadležnom državnom arhivu i pod uvjetima koji za kupca nisu ni u čemu povoljniji od uvjeta sadržanih u ponudi nadležnom državnom arhivu.</p> <p>Ako vlasnik privatnoga arhivskog gradiva postupi protivno odredbama ovoga članka, nadležni državni arhiv ima pravo tužbom protiv vlasnika i kupca zahtijevati poništenje ugovora o kupoprodaji, a najkasnije u roku od pet godina od dana sklapanja takvog ugovora.</p>		
Članak 37.		

<p>Osobe koje prodaju svoje arhivsko gradivo državnom arhivu, oslobođene su plaćanja svih vrsta poreza na promet.</p> <p>Državni arhivi mogu dati primjerenu naknadu osobama koje pomognu u pronalaženju i evidentiranju arhivskoga gradiva.</p>		
<p>Članak 38.</p> <p>Vlasnici privatnoga arhivskog gradiva, koji namjeravaju svoje gradivo iznijeti iz Republike Hrvatske, dužni su, bez obzira jesu li upisani u Upisnik iz članka 32. ovoga Zakona, zatražiti odobrenje koje rješenjem izdaje ministar kulture.</p> <p>Ministar kulture može odobriti privremeni ili trajni izvoz privatnoga arhivskog gradiva nakon pribavljenog mišljenja nadležnoga državnog arhiva.</p> <p>U članku 38. stavku 1. riječi: »iz članka 32.« zamjenjuju se riječima: »iz članka 31.« (izmjene zakona 2000.)</p>		
<p>IV. ARHIVSKA SLUŽBA</p> <p>Članak 39.</p>		

<p>Arhivska služba obavlja se kao javna služba obvezno na cijelom području Republike Hrvatske.</p> <p>Arhivsku službu obavljaju, kao javne ustanove, Hrvatski državni arhiv, područni državni arhivi, te arhivi jedinica lokalne samouprave i uprave.</p> <p>Određene poslove arhivske službe mogu, kao ustanove, obavljati specijalizirani arhivi i privatni arhivi, na način uređen ovim Zakonom i drugim propisima.</p>		
<p>Članak 40.</p> <p>Upravne i druge stručne poslove iz svoga djelokruga, u odnosu na arhivsku djelatnost, Ministarstvo kulture obavlja putem arhivske uprave kao upravne organizacije u svom sastavu.</p> <p>Članak 40. mijenja se i glasi:</p> <p>»Upravne i druge stručne poslove u odnosu na arhivsku djelatnost obavlja Ministarstvo kulture.« (izmjene zakona 2000.)</p>		

<p>Članak 41.</p> <p>Hrvatski državni arhiv, kao središnji i matični državni arhiv, obavlja arhivsku službu u odnosu na arhivsko i registraturno gradivo državnih tijela, državnih i javnih ustanova i poduzeća, te pravnih osoba, obitelji i pojedinaca, čija se djelatnost prostirala ili se prostire na čitavom ili većem dijelu Republike Hrvatske, odnosno koja ima značenje za Republiku Hrvatsku.</p> <p>Područni državni arhivi obavljaju arhivsku službu u odnosu na arhivsko i registraturno gradivo državnih tijela, pravnih osoba s javnim ovlastima i javnih službi koje obavljaju djelatnost na području jedne ili više jedinica lokalne samouprave i uprave i u odnosu na gradivo koje nastaje na području djelovanja toga arhiva.</p> <p>Arhivi jedinica lokalne samouprave i uprave čuvaju, zaštićuju, obrađuju i koriste javno arhivsko gradivo tijela lokalne samouprave i uprave i njihovih javnih službi.</p>		
<p>Članak 42.</p> <p>Specijalizirani arhivi i privatni arhivi (sveučilišni arhivi, gospodarski arhivi, arhivi</p>		<p>Članak 42. kojim se uređuje postojanje specijaliziranih arhiva i privatnih arhiva –</p>

<p>vjerskih zajednica, arhivi banaka i dr.) mogu prikupljati i čuvati arhivsko i registraturno gradivo nastalo radom svojih osnivača i drugih domaćih pravnih i fizičkih osoba.</p> <p>Specijalizirani arhivi koji se osnivaju za zaštitu, obradu i korištenje javnog arhivskog i registraturnoga gradiva, mogu se osnovati na temelju pribavljene suglasnosti i rješenja o razgraničenju nadležnosti s arhivima iz članka 39. stavka 2. ovoga Zakona, što ga izdaje ministar kulture.</p>	<p>Članak 42, stavak 2, iza riječi „javnog“ treba dodati „i privatnog“. (Sekcija, 24. travnja 2013.)</p> <p>Treba izartikulirati jasne stavove o odnosu javne arhivske službe prema osnivanju i djelovanju specijaliziranih i privatnih arhiva. Njih treba razlučiti od trgovačkih društava koja pružaju usluge smještaja arhivskog i registraturnog gradiva uz dopusnicu HDA. (Pojedinačni prijedlog, podaci poznati Sekciji)</p>	<p>ništa nije donio, postojeće pismohrane su to ali bez naziva specijalizirani. Privatni arhivi ne postoje nego društva koja daju usluge i njih treba posebno definirati. (Pojedinačni prijedlog, podaci poznati Sekciji)</p> <p>Bilo bi dobro kada bi javna arhivska služba mogla bitno utjecati na definiranje pravila za korporacijske arhive, za arhive velikih javnih stvaratelja (željeznica, pošta, šume, vode), za arhive vjerskih zajednica. (Sekcija, 24. travnja 2013.)</p> <p>Certificiranje privatnih trgovačkih društava koja pružaju usluge smještaja arhivskog i registraturnog gradiva, sada uz dopusnicu HDA, možda bi trebalo prebaciti na ministarstvo, odnosno na moguću buduću Arhivsku upravu. (Sekcija, 24. travnja 2013.)</p>
<p>Članak 43.</p> <p>Državni arhivi u sklopu svojih zadaća iz članka 41. ovoga Zakona:</p> <ul style="list-style-type: none"> - provode mjere zaštite arhivskoga gradiva u arhivu i brinu za njegovu sigurnost, - sređuju, propisuju i objavljuju arhivsko gradivo, te ga daju na korištenje, - obavljaju stručni nadzor nad čuvanjem i 	<p>Članak 43. Djelovanje državnih arhiva treba preispitati pod vidom ovako definiranih njihovih zadaća te zadaće i djelovanje uskladiti prema modelu daljnje orijentacije arhivske službe – nastavak nadpolitičke strategije sveobuhvatnog arhiva u Hrvatskoj. (Pojedinačni prijedlog, podaci poznati Sekciji)</p> <p>Članak 43., alineja 3. Preispitati djelovanje</p>	<p>U definiranim zadaćama nema prostora za komercijalni pristup tržišnom djelovanju arhiva u okviru javne arhivske službe kao javnog servisa. U tom smislu je potrebno poduzeti aktivnu politiku i stvari preispitati i uskladiti. Uloga arhiva je nadpolitična i iznad svakog ekonomskog interesa. (Sekcija, 24. travnja 2013.)</p> <p>Sadašnji propis je preširoko postavljen pa</p>

<p>odabiranjem arhivskoga gradiva koje se nalazi izvan arhiva i određuje mjere njegove zaštite,</p> <ul style="list-style-type: none"> - provode neposredan nadzor nad radom arhiva i drugih imatelja arhivskoga gradiva izvan sustava državnih arhiva, - preuzimaju javno arhivsko gradivo, - prikupljaju privatno arhivsko gradivo otkupom, poklonom ili pohranom, - obavljaju sigurnosno i zaštitno snimanje arhivskoga gradiva, te restauratorske i konzervatorske poslove u svezi s arhivskim gradivom, - daju podatke, izvatke iz dokumenata i ovjerovljene prijepise na zahtjev korisnika, - izrađuju i objavljuju obavijesna pomagala za pojedine arhivske fondove i zbirke, - organiziraju predavanja, tečajeve i druge oblike stručnog osposobljavanja i usavršavanja arhivskog osoblja, - priređuju izložbe, predavanja i provode druge oblike kulturne djelatnosti radi poticanja zanimanja za arhivsko gradivo i arhivsku djelatnost, 	<p>državnih arhiva u smislu obavljanja poslova nadzora. Pravilnikom propisati evidencije koje arhivi vode i preciznije definirati postupke u kojima arhivi sudjeluju. (Pojedinačni prijedlog, podaci poznati Sekciji)</p> <p>Kao uvjete za obavljanje poslova nadzora nad gradivom izvan arhiva treba postaviti: a) radno iskustvo u upravi (pismohrana ili pisarnica) i b) radno iskustvo na sređivanju arhivskoga gradiva u arhivu. (Pojedinačni prijedlog, podaci poznati Sekciji)</p>	<p>imamo praksu da neki arhivi ažurno pregledavaju ispostave banaka koje su totalno beznačajne, ali su dobre zbog opravdavanja programa, a istovremeno ne vrše primarnu službu. U praksi to znači sljedeće: npr. DARI vodi evidenciju o stvarateljima i imateljima arhivskoga i registarturnog gradiva i kod kojih će se provoditi postupci izlučivanja, odabiranja, vrednovanja, preuzimanja. Arhivi moraju imati u svojim evidencijama točne podatke o trajnom arhivskom gradivu koje će se preuzeti iz pismohrana- praktično kod izrade posebnih popisa s rokovima čuvanja posebno se označavaju dokumentacijske cjeline koje se preuzimaju. Te cjeline se kod pismohrana signiraju, osigurava im se posebno mjesto u prostoru, dobivaju „markicu“ nadležnog Arhiva i ono se u startu definira kao kulturno dobro. Postupci izlučivanja vezuju se samo za takve pismohrane, a od ostalih se dobiva informacija o postupku. Tako bi se više angažirali na poslovima zaštite najvrednijeg gradiva, a široki poslovi arbitiranja kod bezvrijednog registarturnog gradiva bi se izbjegli. Neujednačenost postupaka u vršenju nadzora nad gradivom u nastajanju, dakle nad gradivom u pismohranama, pokazuje da bi se služba nadzora trebala voditi jedinstveno za cijelu RH i da bi postojeće vanjske službe trebalo objediniti kao zasebnu službu. Pored zvanja arhivista koji bi radili u takvoj službi,</p>
--	---	---

<p>- surađuju međusobno i s drugim ustanovama kulture, znanstvenim i srodnim ustanovama dokumentacijske i informacijske službe radi unapređenja arhivske djelatnosti i znanstvenoga rada u području arhivistike, pomoćnih povijesnih i informacijskih znanosti,</p> <p>- obavljaju i druge poslove određene ovim Zakonom i drugim propisima.</p>		<p>isti bi morali proći dopunsku naobrazbu iz primjene ZUP-a. Arhivisti bi bili i dalje zaposlenici područnih arhiva ali bi postojala mogućnost da obavljaju poslove i na području drugih arhiva, što je dobro budući bi se vršila i unutarnja kontrola rada. (Pojedinačni prijedlog, podaci poznati Sekciji)</p>
<p>Članak 44.</p> <p>Radi ostvarenja svojih zadaća, državni arhivi stručnim i znanstvenim metodama istražuju i proučavaju pitanja zaštite kulturnih dobara, arhivistike, pomoćnih povijesnih i informacijskih znanosti, suvremenih oblika strojne obrade podataka i srodnih disciplina.</p> <p>Državni arhivi mogu objavljivati gradivo i izdavati druge stručne publikacije iz svoga djelokruga, izrađivati i objavljivati znanstvene studije, organizirati znanstvene i stručne skupove, biti nositelji znanstvenih i stručnih projekata ili sudjelovati u ostvarenju znanstvenih i stručnih projekata drugih ustanova.</p>		
<p>Članak 45.</p>		

<p>Hrvatski državni arhiv, osim poslova iz članka 43. ovoga Zakona, obavlja i sljedeće poslove i zadaće:</p> <ul style="list-style-type: none">- vodi registar arhivskih fondova i zbirki Republike Hrvatske,- obavlja informativno-dokumentacijsku službu o arhivskom gradivu na području Republike Hrvatske,- vodi evidencije o arhivskom gradivu u inozemnim arhivima koje je od značenja za Republiku Hrvatsku, kao i o arhivskom gradivu iseljene Hrvatske,- vodi Upisnik svih arhiva u Republici Hrvatskoj,- vodi Upisnik vlasnika arhivskoga gradiva Republike Hrvatske u privatnom vlasništvu,- vodi evidenciju osoba zaposlenih u državnim arhivima,- izrađuje plan školovanja i drugih oblika izobrazbe stručnog arhivskog osoblja,- daje mišljenje ministru kulture o programima rada državnih arhiva,	<p>Precizirati i definirati matičnu službu HDA (Pojedinačni prijedlog, podaci poznati Sekciji)</p> <p>U ovoj alineji ostaviti samo trajno obrazovanje i usavršavanje, a ne i redovito školovanje jer to nije u domeni arhivskih ustanova. (Pojedinačni prijedlog, podaci poznati Sekciji)</p>	<p>Mnoštvo poslova koje zakon nalaže obavlja se kroz povjerenstva, umjesto kroz redovnu djelatnost određene službe. (Sekcija, 24. travnja 2013.)</p> <p>Školovanje arhivista treba prepustiti visokoškolskim ustanovama koje to ionako već ionako rade – što treba uvažavati i na izradi planova obrazovanja sudjelovati.</p>
--	---	---

<p>- obavlja i druge stručne poslove predviđene zakonom.</p> <p>U sastavu Hrvatskoga državnog arhiva djeluje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hrvatska kinoteka kao nacionalni filmski arhiv, koja čuva i provodi mjere zaštite i restauracije filmskog i ostalog audiovizualnog gradiva, - Središnji laboratorij za fotografiju, mikrografiju i reprografiju, - Središnji laboratorij za konzervaciju i restauraciju arhivskoga gradiva, - Zavod za arhivistiku i pomoćne povijesne znanosti, - Razvojna služba. 		
<p style="text-align: center;">Članak 46.</p> <p>Državni arhivi mogu osnovati sabirne centre (međuarhive) kao svoje podružnice, u svrhu prikupljanja, odabiranja, čuvanja i sređivanja registraturnoga i arhivskoga gradiva.</p>		
<p style="text-align: center;">Članak 47.</p>		

<p>Arhivi obvezno vode:</p> <ul style="list-style-type: none"> - knjigu primljenoga arhivskog gradiva, opći našastar arhivskog gradiva i našastare za pojedine fondove i zbirke, knjigu pohranjenoga arhivskog gradiva, knjigu snimljenoga arhivskog gradiva, te knjigu restauriranoga i konzerviranoga arhivskoga gradiva, - evidenciju o stvarateljima i imateljima arhivskoga i registraturnoga gradiva na svom području, - evidenciju o korištenju arhivskoga gradiva. <p>Ministar kulture donosi, na prijedlog Hrvatskoga državnog arhiva pravilnik o vođenju evidencije iz stavka 1. ovoga članka.</p>		
<p style="text-align: center;">Članak 48.</p> <p>Izradom obavijesnih pomagala i davanjem stručnih i znanstvenih obavijesti, arhivi se povezuju u jedinstveni informacijski sustav, uključuju u opći informacijski sustav Republike Hrvatske i u međunarodne sustave prijenosa obavijesti.</p>		
<p><i>1. Osnivanje arhiva i sredstva za njihov rad</i></p>	<p>Osnivanje arhiva lokalne samouprave i uprave</p>	<p>Zbog prilično rigoroznih uvjeta zapravo nema</p>

<p>Članak 49.</p> <p>Državne arhive osniva Republika Hrvatska.</p> <p>Jedinica lokalne samouprave i uprave može osnovati svoj arhiv.</p> <p>Više jedinica lokalne samouprave i uprave može osnovati zajednički arhiv, a međusobne odnose urediti ugovorom.</p> <p>Ako jedinica lokalne samouprave i uprave ne osnuje svoj arhiv, poslove iz članka 41. stavka 3. ovoga Zakona o njenom trošku obavlja područni državni arhiv nadležan za područje te jedinice lokalne samouprave.</p> <p>Specijalizirane i privatne arhive mogu osnivati domaće pravne i fizičke osobe.</p> <p>U članku 49. stavak 5. mijenja se i glasi:</p> <p>»Specijalizirane i privatne arhive mogu osnivati domaće i strane pravne i fizičke osobe, sukladno odredbama ovoga Zakona i drugih propisa.« (izmjene zakona 2009.)</p>	<p>te privatnih i specijaliziranih arhiva treba postaviti jasnije u odnosu na nadležnost i djelovanje područnih državnih arhiva.</p> <p>Treba poticati osnivanje arhiva lokalne samouprave, kojih u RH zasada nema. Time bi se sadašnja mreža državnih arhiva u praksi mogla više usmjeriti na gradivo koje nastaje radom državnih organa i javnih službi.</p> <p>Potrebna je zakonska nadopuna koja bi definirala stručni nadzor djelovanja i produženja licence za rad takvih pružatelja usluga arhivske djelatnosti.</p>	<p>osnivanja specijaliziranih arhiva i privatnih.</p> <p>U praksi se, međutim, pojavljuju privatna poduzeća koja pružaju usluge „arhivskih poslova“ uključujući i pohranu i obradu gradiva. Takve usluge nude se i javnim stvarteljima/imateljima. Dakle, ne radi se o osnivanju arhiva nego o pružanju usluga.</p> <p>Ukoliko se zadrži postojeća odredba da postojeći državni arhivi preuzimaju poslove tamo gdje nema lokalnih arhiva, onda bi to trebala biti obveza općina, gradova i županija koja bi bila kognitivne naravi, što znači da bi se sufinanciranje toga dijela posla postojećih arhiva vršilo preko lokalne samouprave. Takvo rješenje pojačava obvezu lokalnoj samoupravi i da kvalitetnije riješi problem prostora za pohranu ali i da kvalitetnije riješi pitanje svojeg gradiva.</p> <p>Ako bi se poduzeća koja pružaju uslugu obavljanja arhivskih poslova nadzirala, svakako bi trebalo podzakonskim propisima – pravilnikom, definirati uvjeti njihovog pružanja usluga, računajući i interesno povezivanje u određenu vrstu strukovne udruge nad kojom HDA ima nadzor</p>
---	---	--

<p>Članak 50.</p> <p>Arhiv se može osnovati ako je:</p> <ul style="list-style-type: none">- osiguran potreban i primjeren radni i spremišni prostor, te odgovarajuća oprema,- osiguran potreban broj stručnoga arhivskoga osoblja,- osigurana novčana sredstva za osnivanje i početak rada arhiva, kao i sredstva za njegov rad. <p>Rješenje o postojanju uvjeta za osnivanje arhiva jedinica lokalne samouprave i uprave, te specijaliziranih i privatnih arhiva, donosi Ministarstvo kulture.</p> <p>Ako Ministarstvo u roku od 30 dana od dana prijama zahtjeva ne donese rješenje iz stavka 2. ovoga članka, smatra se da je osnivač ispunio uvjete za osnivanje arhiva.</p> <p>Ministar kulture donosi, na prijedlog Hrvatskoga državnog arhiva, pravilnik kojim se utvrđuju uvjeti smještaja, opreme, zaštite i obrade arhivskoga gradiva, te broj i struktura stručnog osoblja arhiva.</p>		
<p>Članak 51.</p>		

<p>Sredstva za rad državnih arhiva osiguravaju se u državnom proračunu.</p> <p>Sredstva za rad ostalih arhiva osiguravaju njihovi osnivači.</p> <p>Ako u obavljanju svoje djelatnosti arhiv ostvari dodatna sredstva (dobit), ona se mogu upotrijebiti isključivo za obavljanje i razvoj djelatnosti arhiva.</p>		
<p>Članak 52.</p> <p>Prostor za rad, spremišni prostor i opremu Hrvatskoga državnoga arhiva osigurava Republika Hrvatska.</p> <p>Prostor za rad i spremišni prostor područnih državnih arhiva osiguravaju gradovi u kojima arhiv ima svoje sjedište, a opremu im osigurava Republika Hrvatska.</p> <p>Prostor za rad, spremišni prostor i opremu za ostale arhive osiguravaju njihovi osnivači.</p> <p>Jedinice lokalne samouprave i uprave ili druge pravne osobe koje nisu osnovale svoje arhive, pa svoje gradivo predaju na čuvanje državnom arhivu, snose troškove preuzimanja, smještaja, čuvanja, obrade i zaštite svoga arhivskog</p>		

<p>gradiva.</p> <p>Uzajamne obveze iz stavka 4. ovoga članka utvrđuju se ugovorom između državnog arhiva i jedinice lokalne samouprave i uprave, odnosno pravne osobe koja svoje gradivo predaje arhivu.</p>	<p>Osiguravanje prostora za rad područnih državnih arhiva u slučaju iz stavka 4. ovog članka zakona te uzajamne obveze treba jasno definirati u samom zakonu, a ne prepuštati pojedinačnim ugovorima. (Sekcija, 24. travnja 2013.)</p>	
<p>Članak 53.</p> <p>Tijelo koje donese odluku o prestanku rada arhiva ili utvrdi da je arhiv prestao radom, dužno je ovu odluku dostaviti Ministarstvu kulture.</p> <p>Ministarstvo kulture, na prijedlog Hrvatskog državnog arhiva, utvrđuje mjere zaštite gradiva arhiva koji je prestao radom i određuje izvršitelja.</p>		
<p><i>2. Upravljanje arhivom</i></p> <p>Članak 54.</p> <p>Arhivom upravlja ravnatelj.</p> <p>Za ravnatelja arhiva može se imenovati osoba koja ima visoku stručnu spremu, položen stručni ispit iz arhivske struke, objavljene vrijedne stručne ili znanstvene radove i odlikuje se stručnim, radnim i organizacijskim</p>	<p>Uvjeti za ravnatelje postrožiti - isključivo s položenim stručnim ispitom i bez iznimaka. (Pojedinačni prijedlog, podaci poznati Sekciji)</p> <p>Uvjet za izbor i imenovanje ravnatelja arhiva</p>	<p>Jedno od pitanja o kojem nužno treba raspraviti jest pitanje treba li ljude bez iskustva rada u struci, ili vrlo malo iskustva, postavljati na čelo ustanova u kulturi ili treba, kao što je to primjerice u školstvu, tražiti od budućih ravnatelja određeno radno iskustvo na stručnim poslovima kao preduvjet za kandidaturu.</p> <p>Pet godina radnog iskustva nakon položenog</p>

<p>sposobnostima.</p> <p>Iznimno se za ravnatelja arhiva može imenovati osoba koja nije položila stručni ispit iz arhivske struke, ako se na temelju dosadašnjeg rada može očekivati da će s uspjehom voditi arhiv i uz obvezu polaganja stručnog ispita u roku od dvije godine od dana imenovanja.</p> <p>U članku 54. stavak 2. mijenja se i glasi:</p> <p>»Za ravnatelja arhiva može se imenovati osoba koja ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij, kao i osoba koja je stekla visoku stručnu spremu sukladno propisima koji su bili na snazi prije stupanja na snagu Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (»Narodne novine«, br. 123/03., 198/03., 105/04., 174/04. i 46/07.), te položen stručni ispit iz arhivske struke, objavljene vrijedne stručne ili znanstvene radove i odlikuje se stručnim, radnim i organizacijskim sposobnostima.« (izmjene zakona 2009.)</p>	<p>mora biti najmanje pet godina radnog iskustva u arhivu nakon položenog stručnog ispita. (Sekcija, 24. travnja 2013.)</p> <p>Također:</p> <p>Predvidjeti da arhivi imaju upravne odbore koji su sastavljeni od predstavnika buduće agencije, grada sjedišta arhiva i predstavnika arhiva. Upravni odbori bi davali naloge za izradu programa, planova i izvješća ravnateljima i vršili bi neposrednu nadzornu funkciju nad trošenjem sredstava. (Pojedinačni prijedlog, podaci poznati Sekciji)</p> <p>Posebno mislim da su nam nužne promjene koje se tiču uprave arhivskim ustanovama. Tako u članku 54, stavak 1, stoji da arhivom upravlja ravnatelj. To, naravno, u mnogim slučajevima pojednostavljuje proces donošenja odluka. Ipak, treba reći da tako ravnatelji imaju i vrlo veliku autonomiju u odlučivanju, što nije uvijek dobro jer ne postoji pravi korektiv koji ima stvarnoga utjecaja na procese odlučivanja. Iako ravnatelji mogu zatražiti mišljenje od stručnog vijeća, teret odluke i odgovornosti je isključivo na njima.</p>	<p>stručnog ispita je također uvjet za pokretanje postupka izbora u prvo više stručno zvanje višeg arhivista. Znanja koja treba imati ravnatelj i kompetencije kojima treba raspolagati u vođenju ustanove nadilaze poslove koje po sistematizaciji obavlja viši arhivist. (Sekcija, 24. travnja 2013.)</p> <p>Po meni nema nikakve dvojbe da osoba koja je na odgovornom položaju treba biti iskusan stručnjak, pogotovo kada upravnog vijeća nema. Ako osoba nema potrebna stručna znanja i iskustvo onda ne može samostalno donositi odluke za koje snosi i ne baš malu odgovornost. Pet godina radnog iskustva u struci od položenog stručnog ispita trebao bi biti minimum ispod kojeg ne bi trebali ići. Ako bismo pak ostavili mogućnost izbora nestručne osobe, onda stavak 3 svakako treba mijenjati jer tako sročeni ostavlja prostora različitim interpretacijama ili, bolje rečeno, na temelju te odredbe posve je nemoguće birati najboljeg kandidata na objektivan i transparentan način. Tako uopće nije jasno koje su to iznimne situacije u kojima je opravdano posegnuti za tim rješenjem, niti koje to kompetencije, odnosno kakvo radno iskustvo mora imati kandidat da bismo mogli očekivati da bi bio kadar uspješno voditi arhivsku ustanovu. (Pojedinačni prijedlog, podaci poznati Sekciji)</p>
--	--	--

	<p>Smatram da bi bilo bolje kada bi odluke donosilo jedno kolektivno tijelo na temelju konstruktivne razmjene mišljenja, a koje bi ujedno i nadziralo rad ustanove. Sukladno tome, moj je zaključak da bi, po uzoru na druge ustanove, trebalo u arhivima (ponovo) uspostaviti upravna vijeća onako kako je to već riješeno u muzejskim ustanovama. (Pojedinačni prijedlog, podaci poznati Sekciji)</p> <p>Ograničenje za obavljanje službe ravnatelja najviše na dva mandata. (Pojedinačni prijedlog, podaci poznati Sekciji)</p>	<p>Takva fluktuacija na vodećim položajima doprinosi trajnom napredovanju ustanova i ograničava mogućnosti manipuliranja. (Pojedinačni prijedlog, podaci poznati Sekciji)</p>
<p>Članak 55.</p> <p>Ravnatelja Hrvatskoga državnog arhiva imenuje i razrješava Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog ministra kulture.</p> <p>Ravnatelje područnih državnih arhiva imenuje i razrješava ministar kulture.</p> <p>Ravnatelje ostalih arhiva imenuje i razrješava osnivač sukladno odredbama Zakona o ustanovama.</p> <p>Ravnatelji arhiva imenuju se na četiri godine na temelju javnog natječaja i mogu biti ponovno imenovani.</p>		

<p>Članak 56.</p> <p>Arhivi imaju stručno vijeće.</p> <p>Stručno vijeće arhiva raspravlja o svim stručnim pitanjima rada arhiva, daje ravnatelju mišljenje i prijedloge glede organizacije rada i uvjeta za razvitak arhivske djelatnosti, te obavlja i druge stručne poslove sukladno sa statutom arhiva.</p> <p>Sastav stručnoga vijeća utvrđuje se statutom arhiva. U arhivu u kojemu je zaposleno do pet stručnih djelatnika, svi oni čine stručno vijeće.</p>	<p>Konačno, treba možda porazmisliti i o tome je li najbolje rješenje da se sastav i rad stručnih vijeća u potpunosti regulira statutima arhiva (čl. 56, stavak 3).</p>	<p>Budući da statute donose sami ravnatelji, prema mom iskustvu, oni su (prema nekim primjerima iz prakse) bili u prilici koristiti to da bi sebe stavljali na čelo stručnih vijeća, te su na druge načine sebi osiguravali presudnu ulogu u vijeću. Smatram da to nipošto nije dobra praksa i da bi se takvu praksu ovim Zakonom ipak moglo spriječiti boljim definiranjem uloge, sastava i funkcioniranja stručnih vijeća.</p>
<p>3. Nadzor</p> <p>Članak 57.</p> <p>Upravni nadzor nad radom državnih arhiva obavlja Ministarstvo kulture.</p> <p>Hrvatski državni arhiv obavlja stručni nadzor nad radom područnih državnih arhiva, a stručni nadzor nad Hrvatskim državnim</p>	<p>Za poslove nadzora nad radom državnih arhiva može se imenovati samo osoba sa zvanjem višeg arhivista ili arhivskog savjetnika.</p>	<p>Opravdano je očekivati da tek osobe s višim zvanjima iz HDA mogu imati dovoljno iskustva i uvida u rad i probleme djelovanja</p>

<p>arhivom obavlja Ministarstvo kulture putem svoje uprave za arhive.</p> <p>Upravni nadzor nad radom ostalih arhiva obavlja županijski ured za prosvjetu, kulturu, informiranje, šport i tehničku kulturu na čijem području arhiv ima sjedište, odnosno Gradski ured za obrazovanje, kulturu i znanost Grada Zagreba, a stručni nadzor nad njima obavlja državni arhiv na čijem području arhiv djeluje.</p> <p>U članku 57. stavku 2. riječi: »Ministarstvo kulture« stavlja se točka, a riječi: »putem svoje uprave za arhive« se brišu. (izmjene zakona 2000.)</p>	<p>(Pojedinačni prijedlog, podaci poznati Sekciji)</p>	<p>područnih arhiva. (Pojedinačni prijedlog, podaci poznati Sekciji)</p>
<p>V. HRVATSKO ARHIVSKO VIJEĆE</p> <p>Članak 58.</p> <p>Hrvatsko arhivsko vijeće je savjetodavno tijelo ministra kulture koje obavlja savjetodavne i određene stručne poslove u arhivskoj djelatnosti, prema odredbama ovoga Zakona, a osobito:</p> <ul style="list-style-type: none"> - raspravlja o općim pitanjima iz područja arhivske djelatnosti, daje preporuke i mišljenja o unapređenju djelatnosti, - razmatra srednjoročne i dugoročne programe 	<p>Jedan prijedlog: ukinuti Hrvatsko arhivsko vijeće. Potrebno je stvoriti tijelo unutar Vlade RH koje će imati šire ingerencije nego dosadašnje HAV i koje će imati nadležnost za sva pitanja dokumentacije, informacija i arhivskog gradiva javnog sektora, neka se zove Agencija Vlade RH za upravljanje informacijama i zapisima javnog sektora. Nije vezana za ministarstvo kulture, nego je međuresorno tijelo koje odgovara direktno predsjedniku vlade. Ona donosi strategiju razvoja službe, daje obvezne napatke, imenuje i razrješava ravnatelje arhiva, daje zvanja u struci, vrši nadzor nad realizacijom programa, predlaže Vladi RH proračun službe</p>	<p>Sve poslove do sada ionako obavlja HDA. Sadašnje HAV je alibi tijelo bez utjecaja, bez vlasti i nema nikakvog upliva na razvitak službe. (Pojedinačni prijedlog, podaci poznati Sekciji)</p>

<p>razvitka arhivske djelatnosti,</p> <ul style="list-style-type: none">- razmatra programe rada i godišnja izvješća državnih arhiva,- daje mišljenje o potrebi osnivanja arhiva,- daje mišljenje o ostvarivanju znanstvene i kulturne funkcije arhiva,- daje mišljenje o korištenju arhivskoga gradiva u arhivima prije isteka predviđenoga roka,- potiče donošenje i promjene zakona i drugih propisa kojima se uređuje arhivska djelatnost i rad arhiva, te daje mišljenje o provedenim propisima što ih donosi ministar kulture,- daje mišljenja o međunarodnoj suradnji na području arhivske djelatnosti,- daje mišljenje o radu i financiranju arhiva jedinica lokalne samouprave i uprave, specijalnih i privatnih arhiva,- predlaže ministru kulture dodjeljivanje zvanja višeg arhivista i arhivskog savjetnika,- obavlja i druge poslove utvrđene ovim Zakonom i drugim propisima.	<p>(Pojedinačni prijedlog, podaci poznati Sekciji)</p> <p>Sva zvanja treba bolje definirati kako bi ih se moglo odgovarajuće stupnjevati i omogućiti pravovremeno napredovanje u svim poslovima i službama unutar struke (Sekcija, 24. travnja 2013.)</p>	
--	---	--

<p>U članku 58. podstavak 10. mijenja se i glasi:</p> <p>»– predlaže ministru kulture dodjeljivanje odgovarajućih stručnih arhivskih zvanja prema pravilniku iz članka 61. ovoga Zakona,«.</p> <p>(izmjene zakona 2009.)</p>		
<p>Članak 59.</p> <p>Hrvatsko arhivsko vijeće ima 11 članova koji se imenuju na četiri godine.</p> <p>Članove Hrvatskoga arhivskog vijeća imenuju: Ministarstvo kulture - dva člana, a po jednog člana - Ministarstvo uprave, Ministarstvo pravosuđa, Ministarstvo obrane, Ministarstvo vanjskih poslova, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo znanosti i tehnologije, Hrvatska biskupska konferencija, Hrvatsko arhivističko društvo, a Hrvatski državni arhiv imenuje svoga ravnatelja.</p> <p>Hrvatsko arhivsko vijeće bira predsjednika iz svojih redova.</p> <p>U članku 59. stavku 2. iza riječi: »Ministarstvo kulture« dodaju se riječi: »i Ministarstvo pravosuđa, uprave i lokalne samouprave po«, a</p>	<p>Sastav Hrvatskog arhivskog vijeća treba pored predstavnika Hrvatskog državnog arhiva i Hrvatskog arhivističkog društva pojačati brojem stručnjaka u korist većine članova koji bi bili imenovani iz redova priznatih arhivskih stručnjaka s višim i visokim stručnim zvanjima koji poznaju problematiku o kojoj treba na vijeću raspravljati i mogu konsenzusom donositi suvisla i utemeljena mišljenja odnosno davati utemeljene prijedloge ministru. (Pojedinačni prijedlog, podaci poznati Sekciji)</p>	<p>U Hrvatsko knjižnično vijeće tri člana imenuje Hrvatsko knjižničarsko društvo.</p> <p>U Hrvatsko muzejsko vijeće tri člana predlaže Hrvatsko muzejsko društvo.</p>

riječi: »Ministarstvo uprave, Ministarstvo pravosuđa« se brišu. (izmjene zakona 2000.)		
<p>Članak 60.</p> <p>Hrvatsko arhivsko vijeće donosi poslovnik o svom radu.</p> <p>Stručne i administrativne poslove za Hrvatsko arhivsko vijeće obavlja Hrvatski državni arhiv.</p>		
<p>VI. STRUČNO OSOBLJE U ARHIVIMA</p> <p>Članak 61.</p> <p>Stručne arhivske poslove obavlja stručno osoblje u zvanjima: arhivski tehničar, viši arhivski tehničar, arhivist, viši arhivist i arhivski savjetnik, kao i njima odgovarajuće osoblje u konzervatorskoj i restauratorskoj struci, reprografiji i mikrografiji, te zaštititi audiovizualnog i filmskoga arhivskog gradiva.</p> <p>Arhivski tehničar može biti osoba koja ima srednju stručnu spremu i koja je položila stručni ispit za arhivskog tehničara.</p> <p>Viši arhivski tehničar može biti osoba koja ima višu stručnu spremu i koja je položila stručni ispit za višeg arhivskog tehničara.</p>		

<p>Arhivist može biti osoba koja ima visoku stručnu spremu i koja je položila stručni ispit za arhivista.</p> <p>Viši arhivist može biti osoba s položenim stručnim ispitom za arhivista, najmanje pet godina radnog iskustva u obavljanju stručnih poslova na radnom mjestu arhivista (odnosno konzervatora u arhivskoj djelatnosti) nakon položenoga stručnog ispita i koja je objavila zapažene stručne ili znanstvene radove iz arhivske struke.</p> <p>Arhivski savjetnik može biti osoba s položenim stručnim ispitom za arhivista, priznatim zvanjem višeg arhivista i s najmanje deset godina rada u arhivskoj struci, koja je objavila značajne znanstvene i stručne radove iz arhivske struke i koja po svojim stručnim kvalitetama može obavljati najsloženije poslove arhivske struke.</p> <p>Članak 61. mijenja se i glasi:</p> <p>»Stručne poslove u arhivima obavlja stručno osoblje u zvanjima: arhivski tehničar, viši arhivski tehničar, arhivist, viši arhivist i arhivski savjetnik, kao i njima odgovarajuće</p>	<p>Arhivist može biti osoba koja ima magisterij iz arhivistike ili informatologije, odnosno odgovarajući drugi diplomski studij potreban za pojedina radna mjesta prema sistematizaciji radnih mjesta u arhivima.</p> <p>Potrebno je zakonski definirati primanje i rad</p>	<p>Budući da u Hrvatskoj postoje studiji arhivistike i informatologije, treba buduća zapošljavanja u arhivima time uvjetovati.</p> <p>Rad volontera u arhivima uopće se ne spominje u zakonskim odredbama, premda u praksi, temeljem drugih zakona, postoji praksa</p>
---	---	--

<p>osoblje u konzervatorskoj i restauratorskoj struci, reprografiji i mikrografiji, te zaštititi audiovizualnog i filmskog arhivskog gradiva.</p> <p>Uvjete i način stjecanja stručnih zvanja iz stavka 1. ovoga članka propisat će pravilnikom ministar kulture na prijedlog Hrvatskog arhivskog vijeća.« (izmjene zakona 2009.)</p>	<p>volontera u arhivima. (Sekcija, 24. travnja 2013.)</p> <p>U Pravilniku o polaganju stručnih ispita u arhivskoj struci (NN 93/2004) treba unijeti izmjene vezane uz polaganje stručnih ispita za one koji žele položiti stručni ispit u arhivskoj struci uz volontiranje ili stjecanje radnog iskustva bez zasnivanja radnog odnosa. (Sekcija, 24. travnja 2013.)</p>	<p>zapošljavanja volontera i njihovog rada u arhivima.</p> <p>Tu je raskorak između odredaba Pravilnika i praktičnog omogućavanja pisanja radnje za ispit unutar volonterske (jedne) godine rada u arhivu i polaganja ispita odmah nakon isteka jedne godine radnog staža, dok Pravilnik propisuje prijavu teme i polaganje stručnog ispita tek nakon isteka vježbeničke godine rada u arhivu.</p>
<p>Članak 62.</p> <p>Radi stjecanja potrebnoga stručnog znanja za samostalno obavljanje poslova arhivskoga tehničara, višega arhivskog tehničara i arhivista, vježbenici provode vježbeničku praksu koja traje godinu dana.</p>		

<p>Najkasnije u roku od godine dana po isteku vježbeničke prakse, vježbenici su dužni položiti stručni ispit.</p> <p>Vježbenicima iz stavka 1. ovoga članka, koji ne polože stručni ispit, prestaje rad u arhivu istekom roka određenoga za polaganje stručnog ispita.</p> <p>Članci 62. do 64. brišu se. (izmjene zakona 2009.)</p>		
<p>Članak 63.</p> <p>Vježbenici i stručno arhivsko osoblje bez položenoga stručnog ispita polažu stručni ispit po programu i pravilniku o polaganju stručnih ispita što ih donosi ministar kulture na prijedlog Hrvatskog državnog arhiva.</p> <p>Stručni ispiti polažu se pred stručnim povjerenstvom koje imenuje Hrvatsko arhivsko vijeće.</p> <p>Hrvatsko arhivsko vijeće imenuje i stručno povjerenstvo za ocjenjivanje stručnih i znanstvenih radova iz arhivistike osoba koje ostvaruju uvjete za sticanje zvanja višeg</p>		

<p>arhivista i arhivskog savjetnika.</p> <p>Zvanja višeg arhivista i arhivskog savjetnika, na prijedlog Hrvatskoga arhivskog vijeća, dodjeljuje ministar kulture.</p> <p>Članci 62. do 64. brišu se. (izmjene zakona 2009.)</p>		
<p>Članak 64.</p> <p>Za stručno osoblje drugih struka i zvanja zaposleno u arhivu na zaštiti arhivskog gradiva u pogledu polaganja stručnih ispita primjenjuju se propisi kojima je uređeno polaganje stručnih ispita u njihovim strukama.</p> <p>Do donošenja propisa iz stavka 1. ovoga članka, takvo osoblje polaže posebni dio arhivističkoga stručnog ispita pred povjerenstvom za arhivske stručne ispite.</p> <p>Članci 62. do 64. brišu se. (izmjene zakona 2009.)</p>		
<p>VII. KAZNENE ODREDBE</p> <p>Članak 65.</p> <p>Tko uništi, prikriva ili učini neupotrebljivim arhivsko gradivo, ili ga iznese u inozemstvo</p>	<p>Povisiti prekršajne kazne za imatelje I. i II. Kategorije (Pojedinačni prijedlog, podaci poznati Sekciji)</p>	

bez prethodnog odobrenja nadležnog državnog tijela, kaznit će se zatvorom do pet godina.		
<p style="text-align: center;">Članak 66.</p> <p>Novčanom kaznom od 5.000,00 do 20.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj:</p> <ul style="list-style-type: none">- imatelj, odnosno tijelo koje donese odluku o podjeli gradiva pismohrane protivno odredbama članka 4. ovoga Zakona,- stvaratelj i imatelj javnoga arhivskog i registraturnoga gradiva, te stvaratelj i imatelj iz članka 32. ovoga Zakona, koji nakon upozorenja državnog arhiva ne ispuni obveze iz članka 7., 8. i 9. ovoga Zakona ili ako zbog neizvršavanja tih obveza nastane šteta na gradivu,- tijelo koje donese odluku o prestanku rada stvaratelja ili imatelja javnoga arhivskog ili registraturnoga gradiva ili gradiva kojemu je utvrđeno svojstvo kulturnog dobra, a ne provede mjere propisane člankom 10. ovoga Zakona,- stvaratelj i imatelj javnoga arhivskog i registraturnoga gradiva i nadležni arhiv koji pri odabiranju arhivskoga gradiva ne postupi prema odredbama članka 11. ovoga Zakona,		

<ul style="list-style-type: none">- stvaratelj i imatelj koji neodabrano registraturno gradivo ne uništi prema odredbi članka 13. ovoga Zakona,- stvaratelj i imatelj koji kod predaje gradiva ne postupi prema odredbama članka 15. ovoga Zakona,- proizvođači i uvoznici filmova koji ne postupe prema odredbama članka 16. ovoga Zakona,- imatelj privatnoga arhivskog gradiva koji po upozorenju državnog arhiva ne izvrši obveze iz članka 34. ovoga Zakona ili zbog neizvršenja tih obveza nastane trajna šteta na gradivu,- imatelj privatnoga arhivskog gradiva koji prilikom prodaje gradiva ne postupi prema odredbama članka 36. ovoga Zakona,- arhiv koji ne provodi mjere zaštite gradiva, te ono bude oštećeno ili uništeno protivno odredbama članka 43. ovoga Zakona,- privatna i druga poduzeća, i ustanove, koja su preuzela gradivo u pismohranama nastalo djelatnošću bivših organizacija udruženoga rada, ako ne postupe prema odredbama članka		
--	--	--

<p>69. ovoga Zakona.</p> <p>Novčanom kaznom od 3.000,00 do 12.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj:</p> <ul style="list-style-type: none">- stvaratelj javnoga arhivskog i registraturnoga gradiva koji o osnivanju i promjeni djelatnosti i ustrojstva ne izvijesti nadležni državni arhiv prema odredbi članka 5. stavka 2. ovoga Zakona.- imatelj javnoga arhivskog ili registraturnoga gradiva koji u roku od 6 mjeseci od osnutka ne utvrdi popis i ne zatraži mišljenje nadležnoga državnog arhiva iz članka 11. ovoga Zakona,- arhiv koji preuzme arhivsko gradivo na način i pod uvjetima koji su različiti od propisanih u članku 14. i 15. ovoga Zakona,- arhiv koji izda gradivo na korištenje, a nisu zadovoljeni uvjeti sigurnosti protivno odredbama članka 23. ovoga Zakona,- arhiv koji dopusti korištenje gradiva prije isteka rokova propisanih u članku 20. i 21. ovoga Zakona ako korištenje nije odobreno na osnovi članka 22. ovoga Zakona,- ravnatelj arhiva koji izda odobrenje za korištenje gradiva suprotno odredbi članka 22.		
--	--	--

<p>ovoga Zakona,</p> <p>- arhiv koji ne vodi evidenciju iz članka 47. ovoga Zakona.</p> <p>Odgovorna osoba stvaratelja i imatelja arhivskog i registraturnoga gradiva ili ustanove, za prekršaje iz stavka 1. i 2. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 2.000,00 do 8.000,00 kuna.</p>		
<p>VIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE</p> <p>Članak 67.</p> <p>Ministar kulture donijet će provedbene propise za koje je ovlašten ovim Zakonom u roku od godinu dana od njegova stupanja na snagu.</p> <p>Do donošenja provedbenih propisa predviđenih ovim Zakonom ostaje na snazi, ukoliko nije u suprotnosti s ovim Zakonom:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Uputstvo o vođenju evidencije u arhivima ("Narodne novine", br. 7/63.), 2. Uputstvo o evidenciji arhiva i zbirki arhivske građe ("Narodne novine", br. 12/67.), 3. Pravilnik o odabiranju i izučivanju 	<p>Sve postojeće pravilnike precizno urediti s jasnim odredbama o obvezama arhiva i imatelja/stvartelja. (Pojedinačni prijedlog, podaci poznati Sekciji)</p>	

<p>registraturne građe ("Narodne novine", br. 36/81.),</p> <p>4. Pravilnik o polaganju stručnih ispita u arhivskoj struci ("Narodne novine", br. 38/81.),</p> <p>5. Uputstvo o predaji arhivske građe arhivima ("Narodne novine", br. 33/87.),</p> <p>6. Uputstvo o vrednovanju registraturne građe ("Narodne novine", br. 33/87.),</p> <p>7. Pravilnik o polaganju ispita o stručnoj osposobljenosti radnika za zadatke i poslove zaštite arhivske i registraturne građe izvan arhiva ("Narodne novine", br. 17/88.),</p> <p>8. Pravilnik o zaštiti arhivske i registraturne građe izvan arhiva ("Narodne novine", br. 17/88.),</p> <p>9. Popis imalaca arhivske i registraturne građe prve i druge kategorije u nadležnosti Arhiva Hrvatske ("Narodne novine", br. 15/89.).</p> <p>Prijelazne i završne odredbe (izmjene zakona 2009.)</p> <p>Članak 7.</p>		
---	--	--

<p>Osobe koje na dan stupanja na snagu ovoga Zakona obavljaju stručne poslove u arhivima nastavljaju s radom u svojim stručnim zvanjima stečenima prema odredbama zakona i drugih propisa koji su bili na snazi do donošenja ovoga Zakona.</p> <p>Članak 8.</p> <p>Osobe koje se zapošljavaju na stručnim poslovima u arhivima, do donošenja pravilnika iz članka 5. ovoga Zakona trebaju ispunjavati uvjete propisane člancima 61. do 64. Zakona o arhivskom gradivu i arhivima (»Narodne novine«, br. 105/97. i 64/00.).</p> <p>Članak 9.</p> <p>Ravnatelji i osobe koje se zapošljavaju u arhivima, a koje su stekle visoku, odnosno višu stručnu spremu sukladno propisima koji su bili na snazi prije stupanja na snagu Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, imaju sva prava iz Zakona o arhivskom gradivu i arhivima kao i osobe koje su završile odgovarajuću razinu obrazovanja prema Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju.</p> <p>Članak 10.</p>		
--	--	--

<p>Hrvatsko arhivsko vijeće će u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona predložiti ministru kulture donošenje pravilnika iz članka 5. ovoga Zakona.</p> <p>Članak 11.</p> <p>Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama« osim članka 2. ovoga Zakona koji stupa na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.</p> <p>Klasa: 612-06/09-01/01</p> <p>Zagreb, 22. svibnja 2009.</p>		
<p>Članak 68.</p> <p>Arhivsko gradivo koje se čuva u državnim arhivima, u smislu Zakona o zaštiti arhivske građe i arhivima ("Narodne novine", br. 25/78. i 47/86.), arhivsko gradivo nastalo do 31. prosinca 1990. za koje je po istom Zakonu postojala obveza predaje arhivima (članak 15.-17.) i arhivsko gradivo bivših društveno-političkih organizacija, državno je vlasništvo i smatra se javnim arhivskim gradivom prema odredbama ovoga Zakona.</p>		

<p>Članak 69.</p> <p>Privatna i druga poduzeća, i ustanove, nastala pretvorbom, koja su do pretvorbe bila društveno, odnosno državno vlasništvo, mogu arhivsko gradivo što su ga preuzela pretvorbom, a potrebno im je u obavljanju njihove osnovne zadaće, zadržati najdulje deset godina nakon isteka kalendarske godine u kojoj je izvršena pretvorba.</p> <p>Pravne osobe iz stavka 1. ovoga članka dužne su navedeno gradivo osigurati od uništenja i oštećenja, te su ga po isteku predviđenoga roka dužne u sređenom stanju i popisano predati nadležnom državnom arhivu. Ukoliko arhiv nije u mogućnosti preuzeti gradivo, pravna ga je osoba dužna i nadalje čuvati u sređenom stanju.</p> <p>Na dijelove gradiva koji su i nakon isteka roka iz stavka 1. ovoga članka potrebni za obavljanje djelatnosti, na odgovarajući se način primjenjuju odredbe ovoga Zakona o predaji javnoga arhivskog gradiva. Gradivo izuzeto od predaje, vlasnik je dužan popisati i popis predati nadležnom državnom arhivu.</p> <p>Vlasnik pravne osobe iz stavka 1. ovoga članka i nadležni državni arhiv sklapaju ugovor o predaji gradiva. U ugovoru se može</p>		
--	--	--

<p>ograničiti pravo korištenja predanoga gradiva, ako postoji opravdan razlog za sumnju da bi njegovim korištenjem vlasniku bila nanesena šteta.</p>		
<p>Članak 70.</p> <p>Stupanjem na snagu ovoga Zakona postojeći Povijesni arhiv u Bjelovaru, Dubrovniku, Karlovcu, Osijeku, Pazinu, Rijeci, Slavonskom Brodu, Sisku, Splitu, Varaždinu, Zadru i Zagrebu nastavljaju radom kao područni državni arhivi pod nazivom Državni arhiv u Bjelovaru, Dubrovniku, Karlovcu, Osijeku, Pazinu, Rijeci, Slavonskom Brodu, Sisku, Splitu, Varaždinu, Zadru i Zagrebu.</p> <p>Arhivi iz stavka 1. ovoga članka uskladit će svoje opće akte i način rada s odredbama ovoga Zakona u roku od 6 mjeseci od dana njegova donošenja.</p>		
<p>Članak 71.</p> <p>Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o zaštiti arhivske građe i arhivima ("Narodne novine", br. 25/78., 47/86. i 47/89.) i Zakon o postupku imenovanja ravnatelja arhiva i o sastavu Hrvatskoga arhivskog vijeća ("Narodne novine", br. 96/93.), članak 28. Zakona o određivanju</p>		

<p>poslova iz samoupravnog djelokruga jedinica lokalne samouprave i uprave ("Narodne novine", br. 75/93.).</p> <p>Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Pravilnik o zaštiti, obradi i selekciji registraturne i arhivske građe koja je nastala radom organa unutrašnjih poslova ("Narodne novine", br. 24/82.) i Pravilnik o zaštiti, obradi i selekciji registraturne građe i čuvanju arhivske građe nastale radom organa uprave nadležnih za poslove narodne obrane ("Narodne novine", br. 37/83.).</p>		
<p>Članak 72.</p> <p>Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Narodnim novinama".</p> <p>Klasa: 612-06/96-01/01 Zagreb, 19. rujna 1997.</p>		